

Elke druk op het knopje,
één lepel suiker in uw kopje
“een Boxtelse uitvinding”

Elke druk op het knopje, één lepel suiker in uw kopje.

De automatische suikerpot. Wie kent hem niet?

Weet u dat dit suikerpotje eigenlijk een Boxtelse uitvinding is? Dat vinden ze in den Haag niet. Daar noemen ze het een Haagse uitvinding. Het suikerpotje mag daar dan wel gemaakt zijn, het is waarschijnlijk toch een Boxtelse uitvinding.

Uitvinder is Johannes Martinus Maria van den Broek. Hij wordt op 28 mei 1896 in Boxtel geboren op het adres D315 (huidige Baroniestraat). Zijn vader, Johannes van den Broek, is koperslager. Op 2 oktober 1918 trouwt Johannes met, de in Schokland geboren, Gerritje Schultink. Het beroep van Johannes is net als zijn vader koperslager.

Tijdens de militaire dienst, waarschijnlijk tijdens de eerste wereldoorlog, werkt hij in de wapenkamer en komt daar op het idee voor het schuifstelsel van de suikerpot. In het octrooi, dat in 1931

wordt aangevraagd, wordt zijn uitvinding omschreven als een “inrichting voor het regelbaar afgeven van poedervormige of korrelige stoffen”. Twee jaar later wordt het octrooi afgegeven. Naar aanleiding hiervan schrijft Het Vaderland over deze ‘aardige uitvinding’ als een suikerpot, waarbij de lepel overbodig is geworden. Door éénmaal op de knop te drukken, komt er uit de bus een hoeveelheid van één lepeltje suiker.

Na zijn dienstdienst verhuist hij in 1919 naar den Haag. Als Van den Broek in 1941 overlijdt is hij pas 45 jaar. Zijn weduwe zet de zaak voort, waarbij de dagelijkse leiding in handen komt van zijn schoonzoon Frans van den Berg.

Een flink aantal familieleden werkt mee in het bedrijf. Broers en zussen uit Boxtel verhuizen naar Den Haag om aan het succes van de

suikerpot mee te werken.

Zijn broer Frans, geboren 6 juli 1896, verhuist in 1921 van Boxtel naar den Haag. Ook zijn jongere broer Adrianus, geboren 25 april 1905, sluit zich, in 1925, bij zijn broer in Den Haag aan. Zijn zus Maria, geboren 12 april 1915, in Boxtel, vertrekt uiteindelijk ook, in 1937, naar Den Haag. Broer Frans stanst de verschillende onderdelen en werkt ook aan de forceerbank. De verschillende onderdelen worden in koper vervaardigd en krijgen daarna een nikkelbad. Door de jongste zoon Johan worden de potten gepolijst, een smerig karwei in het zogenaamde polijsthok. Dochter Riet en haar schoonzus Cor, de vrouw van Toon, zetten met klinknageltjes de oortjes aan de potten. Ook verpakken zij de suikerpotten, eerst in vloeipapier en daarna in een doosje. Duizenden suikerpotten vinden hun weg naar de markt, onder andere via de groothandelaar J.W. Goessens uit Amsterdam.

Verzameling suikerpotjes

Aan het eind van de jaren vijftig neemt hij de zaak over en zet die aanvankelijk voort onder de naam BREBO. Vijf jaar later, in 1963, zet hij de zaak voort onder de naam JeWeGo. Dat duurt tot 1973.

Door de grote variatie aan modellen, materiaal en makers is de automatische suikerpot een geliefd verzamelobject geworden.

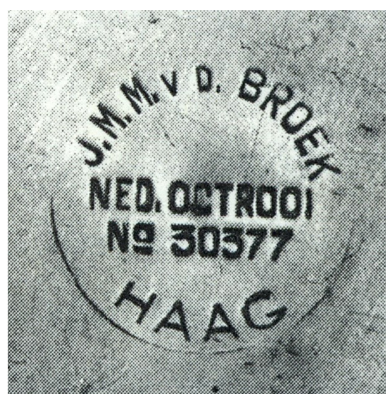
Als Johannes Martinus Maria van den Broek zijn uitvinding tijdens zijn militaire dienst doet, woont hij in Boxtel. Daarom vinden we het een Boxtelse uitvinding.

(Ons Heemkundelid Sjef van den Broek uit Herpen kwam dit verhaal op het spoor)

Bron: SHIE, stichting haags industrieel erfgoed.

Jannie Havelaar

www.shie.nl

octrooinummer

stempel na overlijden

Johannes van den Broek